

Catàleg de bones pràctiques 2023

L'Ateneu Cooperatiu del Vallès Occidental

Treballem amb les administracions locals per trobar sinergies i ajudar-les així a impulsar i aplicar polítiques que afavoreixin un model econòmic socialment i ambientalment just. A més a més, afavorim la col·laboració entre agents públics, socials i cooperatius per tal d'optimitzar esforços i recursos que agilitzin i facin més eficients les polítiques i accions que afavoreixen l'Economia Social, Solidària i Cooperativa en un aspecte ampli dels sectors que impulsen l'economia, el treball i el benestar a la nostra comarca.

Aquesta col·laboració la fem en base a l'experiència adquirida al llarg d'aquests anys i en col·laboració amb les entitats agrupades o col·laboradores de l'Ateneu, expertes en els diversos àmbits en els que oferim acompanyament.

En aquesta edició, i seguint el model que ja vam introduir a les anteriors, abordem el treball a desenvolupar a partir d'una visió temàtica. Això ens permet tenir una

visió estratègica global de la comarca, però desenvolupar l'activitat adequada que requereix cada sector. Tot això sense deixar d'actuar de manera local a través de les diferents entitats agrupades que habiten i per tant coneixen les particularitats dels diferents punts de la comarca.

Per això, entenem l'Ateneu i els Cercles com un tot, com un ecosistema que anomenarem Ecosistema Ateneu. L'estructura de governança, sociocràcia, mostrada més endavant en aquest mateix informe, ens permet articular-nos respectant aquesta mirada, deixant autonomia de treball però compartint estratègia.

Així doncs, dins l'Ecosistema Ateneu hi trobarem l'Ateneu que desenvoluparà la seva tasca dins de les següents esferes temàtiques:

Esferes temàtiques

Esfera d'interseccionalitat

Destinada a llençar accions concretes per tal de treballar la interseccionalitat, les identitats socials encavalcades o intersecades i els seus respectius sistemes d'opressió, dominació o discriminació

Esfera d'habitatge

Destinada a consolidar el dispositiu de l'Ateneu que des de fa dos anys pretén enxarxar les iniciatives i grups de cooperatives d'habitatges de la comarca, promoure el model entre les administracions i articular el mercat social al voltant del sector de l'habitatge.

Esfera de consum transformador

Destinada a consolidar projectes de consum transformador i cooperatiu, traccionar autònoms, petites empreses i el petit comerç de proximitat i els petits productors cap a models de l'economia social i solidària, mancomunar recursos i crear mercat social.

Esfera de comunicació

L'Esfera de comunicació concentra els seus esforços en donar visibilitat a les accions de tot l'Ateneu, a la vegada que vetlla per donar a conèixer i fer sensibilització sobre l'ESS. Es tracta d'un espai importat per donar valor social a la feina feta des de l'Ateneu i la seva xarxa.

Esfera de formació i acompanyaments

Aquesta esfera existirà per tal de crear els continguts formatius i organitzar els acompanyaments individuals i itineraris, així com coordinar tots els agents implicats en la seva realització, des de la vessant territorial, sectorial i tècnica. A banda dels acompanyaments i formacions, aquesta esfera també està dedicada a potenciar la intercooperació local, interna i supra local, sectorial i multisectorial que és clau en zones on el teixit cooperatiu encara no està suficientment articulat i les experiències sectorials són puntuals, per l'escalabilitat del model cooperatiu i el seu impacte que ens permeti l'escalabilitat dels projectes.

Cercles

I també dins de l'Ecosistema Ateneu hi trobarem els dos Cercles que desenvoluparan la seva tasca en les següents temàtiques:

Cercle d'emergència i transició ecosocial

Destinat, per una banda a la identificació i visibilització d'iniciatives en clau d'emergència climàtica i transició ecosocial, i la sensibilització facilitant l'impuls de noves iniciatives i el creixement d'aquestes a partir de l'acompanyament i la formació; i per una altra banda al foment d'espais d'intercooperació i articulació socioempresarial i públic-cooperatives. El Cercle planteja accions transversals i coordinades de les esferes sectorials vinculades al mateix Cercle, com són les esferes de mobilitat, energia i sobirania alimentària. Es faran propostes de transversalització a l'Ateneu i especialment de col·laboració amb les esferes d'habitatge i consum. El Cercle, de manera transversal, centra la seva activitat en quatre grans línies de treball centrades especialment en l'impuls de projectes ecosocials i de resposta a l'emergència, la sensibilització i la formació.

Cercle de cultura

Destinat a reforçar les iniciatives que promouen les expressions de la cultura a la comarca del Vallès Occidental. L'objectiu en un primer moment és realitzar una diagnosi de les necessitats dels agents de la cultura des de la mirada de l'ESS i alhora, treballar per vertebrar una xarxa de suport a la creació, producció i professionals tècnics de la cultura (que eviti la jerarquitització dels rols) i enfortir una mirada global i discursiva de la cultura cooperativa, més enllà de les expressions concretes de la mateixa.

Metodologia

Des de l'Economia Social i solidària apostem per mesurar a partir de criteris de funcionament: són les pràctiques transformadores les que defineixen el model socioeconòmic i la seva pertinença. Comporta un procés de definició i mesura més complex, però, d'una banda, estableix un univers més ampli i divers (economies comunitàries o informals que resolen necessitats en base al suport mutu, formes mercantils o autònomes que desenvolupen l'activitat econòmica amb principis d'ESS...) i, de l'altra banda, no dóna per fet que tenir una forma jurídica estigui directament relacionat amb tenir pràctiques transformadores.

Les eines utilitzades han estat el qüestionari proporcionat per Pam a Pam i un qüestionari específic per a les entitats a diagnosticar dins de cada cercle temàtic. L'entrevista directa permet tenir una informació més acurada de la iniciativa, les persones que la desenvolupen i el territori que abarca.

Objectius

Aquest catàleg s'ha elaborat a partir de les dades recollides durant el procés de diagnosi i mapeig realitzat per l'Ateneu durant els darrers anys i, té l'objectiu de mostrar i visibilitzar les bones pràctiques d'aquelles iniciatives que s'han mapejat.

Les entitats que aquí apareixen tenen relació amb els cercles temàtics i les esferes que treballa l'Ateneu, en concret:

Cercle d'emergència i transició ecosocial

Esfera d'habitatge
Esfera de Sobirania Alimentària

Cercle de cultura

Esfera d'interseccionalitat

Cultura

Introducció

Si ens fixem en l'àmbit de la cultura al Vallès Occidental, tot i que existeixen entitats que dediquen el seu dia a dia a promocionar, fomentar i consolidar la cultura, hi han 4 aspectes comuns en totes elles en els que s'han detectat mancances o debilitats que cal treballar:

Espais

Es remarca la importància de tenir espais autogestionats i fàcilment accessibles per no dependre d'una burocràcia excessiva a l'hora d'exhibir les peces i creacions culturals. Així mateix, també s'han trobat alguns projectes que tenen espais propis o cedit per l'administració pública. En aquests casos, hi ha unes normatives institucionals que s'han de seguir.

Precarietat en el sector

Existeixen projectes que expressen que hi ha una manca de reconeixement de la seva feina dins del món de la cultura. En molts casos, els projectes s'autogestionen amb recursos propis de les persones que en formen part, cosa que encara els precaritza més. Per solventar aquest fet i tenir més recursos, sovint s'acaba dependent de subvencions, beques o premis públics, per tant, és difícil que els projectes puguin ser viables i puguin tenir una permanència llarga en el temps. Com que el temps i els recursos sovint són personals, de vegades no hi ha l'espai ni el temps suficient per dedicar al projecte.

També hi ha desconeixement del règim artístic a nivell legal, buits que obliguen a moltes artistes a no poder-se formar com a projectes propis i dependre de plataformes de gestió.

Introducció

Cures

Hi ha dificultats per conciliar les cures personals amb la càrrega que un projecte cultural autogestionat requereix, sovint, hi ha molta incompatibilitat.

Creació de cooperatives

Malgrat l'existència de força cooperatives dins del sector cultural, encara existeix certa reticència per part d'alguns projectes emergents o que ja tenen trajectòria, en l'adopció d'aquesta forma jurídica. Aquest fenomen està estretament lligat a la precarietat en el sector i es fa difícil poder escalar o establir un projecte que depèn de l'aportació personal i la càrrega de cures de les persones implicades.

ASSOCIACIÓ DE MÚSICS DE SABADELL (CMS)

Forma jurídica:

Associació

Ubicació: Sabadell

Contacte: sbdmusics@gmail.com

Descripció:

Associació sense ànim de lucre, gestionada per músics on de manera voluntària destinada a oferir espais musicals a la ciutat. Totes les persones dedicades a la música, professionals o amateurs, poden adherir-se a l'entitat i participar, col·laborar, organitzar i prendre desicions dels actes que s'organitzen.

Bones pràctiques

Desenvolupament territorial
Col·laboració i intercooperació
Impacte cultural

Pràctiques transformadores

Compromís social i cooperació

Els protagonistes són els músics Sabadellencs que, a través de grups i comissions de treball, aconseguen els mitjans econòmics, tècnics i humans necessaris perquè la seva música surti al carrer i tinguin la màxima presència possible en els actes culturals públics de la comarca.

**De forma voluntària
treballen per oferir uns
espais musicals a la ciutat.**

ASSOCIACIÓ ECLÍPTIQUES

Forma jurídica:

Associació

Ubicació: Sant Cugat del Vallès

Contacte: femculturafeminista@gmail.com

Descripció:

Associació de dones artistes multidisciplinars i tècniques, amb seu a la Floresta, que té com a objectiu el reconeixement de les Arts i la Cultura com a mitjà de transformació social. Duen a terme la creació i la producció de recursos artístics i esdeveniments feministes.

Bones pràctiques

Innovació en l'activitat
Desenvolupament territorial
Col·laboració i intercooperació
Impacte cultural i social

Pràctiques transformadores

Compromís social i cooperació
Innovació social o dins de l'ESS

Incideixen en el territori treballant amb artistes locals i, participant en processos estratègics com els pressupostos per un projecte de recuperació cultural. Intercooperen considerant la procedència i les condicions de producció dels béns i serveis.

**Incideixen en el territori
treballant amb artistes
locals.**

ASSOCIACIÓ CREATIVA CÒDOL BLAU

Forma jurídica:

Associació

Ubicació: Terrassa

Contacte: somcodol@gmail.com

Descripció:

És una associació que treballa pel foment i la promoció de la lectura, la mediació literària i l'exploració de la creativitat. Aposten per la dinamització cultural i el foment de la imaginació i la creativitat per mitjà dels contes, les històries i les obres de qualitat.

Bones pràctiques

Col·laboració i intercooperació
Impacte cultural

Pràctiques transformadores

Compromís social i cooperació

**Fomenten la imaginació i
la creativitat per mitjà dels
contes, les històries i les
obres de qualitat.**

A més de col·laborar amb cooperatives i col·lectius afins, tenen per objectius:

- Contribuir a la creació i enfortiment de vincles entre les persones i la literatura.
- Ajudar al desenvolupament de la creativitat.
- Vincular la literatura amb la creació artística.

ASSOCIACIÓ CULTURAL FHOLIA TEATRO

Forma jurídica:

Associació

Ubicació: Sant Cugat del Vallès

Contacte: fholiateatro@gmail.com

Descripció:

És una companyia nascuda en el 2013 a Barcelona. S'ocupa de teatre per a públic adult i per a públic familiar/infantil amb una forta implicació a portar a escena temàtiques incòmodes i tabús amb la visió que les històries individuals ens parlen i toquen a tota la humanitat.

Bones pràctiques

Col·laboració i intercooperació
Impacte cultural

Pràctiques transformadores

Compromís social i cooperació

**Forta implicació a portar
a escena temàtiques
incòmodes i tabús.**

Creuen en el teatre com un mitjà de reflexió, de presa de consciència i transformació social i comunitària.

Donen suport també al projecte Mothers Project.

Catàleg de bones pràctiques 2023

